

بارانتر بدوی هوریلار

عه لی پینجویینی

خودایه تو که هیج سودمه‌ند و دلخوشنیت به‌وهی
ملت بو که چ بکه‌م و
باکیشت نیه له‌وهی لیّت یاخیبم
ئه‌دی بو دروستت کردم؟!
له ناو چ مانایه‌کدا، جیگه‌یه‌ک بو بونم ده‌که‌یته‌وه؟!
تو له‌ترسی ته‌نیایی خوت
تو له‌ترسی ئه‌وهی
نه‌بادا له بیرت بکه‌م و باست نه‌که‌م
نه‌ته‌یشت دستت لی‌بده‌م
که‌چی ده‌ستمتم چزانده به هه‌مو پشکوکانا
هه‌رچی فیشه‌کی به‌یه‌کگه‌یشتن هه‌یه
له که‌لله‌ی سه‌رمدا خالی خالیته‌ کرده‌وه
له دۆزه‌خه‌کانی به‌یه‌کگه‌یشتنا بو سوتاندمت؟
نه‌هاتیت و پیکی ژه‌هری به‌یه‌کگه‌یشتنت له‌گه‌لا نوش نه‌کردم
ده‌زانم بو نه‌هاتی؟
هه‌ر له به‌ر ئه‌ وهی بیرت بکه‌م و هه‌میشه له دوت بگه‌ریم
ته‌ماشاکه ئه‌م به‌یه‌کنه‌گه‌یشتنه‌ی من و خودا چه‌نده جوانه؟!
ته‌ماشاکه‌وه کراسیک له‌م به‌یه‌کنه‌گه‌یشتنه‌ی من و خودا دادره
تو ره‌حمت پره‌ له‌ئاگرو چاوت که‌یلی تو‌فانی ته‌نیایی
من ده‌ستم ده‌شتیکه له‌لاله‌زاری مه‌رگ و
رؤحم ئاگری غوربه‌ت
کرد ویه‌تیه قه‌ قنه‌س
ته‌ماشاکه...
ئه‌م له‌یه‌کتر ونبونه چه‌ نه‌ جوانه!
هه‌ر له‌بی‌ده‌نگی به‌فر ئه‌چی... هه‌وریلار

مەرکانه يەك ھەر خۆل بە سەری خۆیدا دەکات و
لە ترسناکی بیابان خالی نابیت
بیابان بەو ھەموو بەرینیە ی خۆیەو
بیابان بە دەست و پلە قلیشاوہ کانیهو
لەناو ئەم مە رکانه يەدا راکشاوہو
بلویری خۆل ئەژەنی
کەچی ئاو سەماناکات و گویم لییە
لە ژیر لیوہوہ...دەلی:
کە پە نجه يەك لەسەر بلویر بیٹ و خوینی لیئە تکئ
کە پەنجەرە ی سەرابئ
تەرجمە ی ئەو ھەموو بیدەنگیە ی بیابانی پینەکرئ
کە جوانی مەرکانه يەك بیٹ ,خالی خالی لە تە رایئ
کە حە یرانی سور نەبی لەخوینی چاوہروانیا
چۆن ئە توانم برەقسیم و گۆرانی بلیم....ھەوریلار
دەئیتر با ئەم سەفەرە ھەر تولانی بیٹ
با ئەم برینە ھەر بدرەوشیتەوہ
با ئەم یاقیقی تەنیاييە
ھەر لە ملی کچانی ھەوریلارا زرنگە ی بی
با منیش لەم چۆلی قولفی مەحشەرەدا
لە ناو دەشتی زەنگیانە ئاسای خۆلا
ھەر لە دوی چاوی خودا بگەریم....ھەوریلار
لەنیوان من و خۆما
ئاشوبیکی فیتنەگیڕ حاکم و سالارە
لە نیوان چاوم و فرمیسکەکانما
تەرمی ئەو ھەموو بەھیی خوشەویستیە کەوتوہ
جەنازە ی گەلای ئەو ھەموو گولەبەرۆژە یە سەرگەردانە
نە چاوم بویان دەبیٹ بەگۆرو
نە لەناو فرمیسکەکانما جیگەیان دەبیٹەوہ

تەماشەكە...ئەم لە يەكتر بزر بونە
چەندە رەنگزەردە... ھەوریلار
ھەر لە رەنگی عەشق ئەچی
تۆ دەرژیت و ھەرپری لە تینویتی
من قولپ ئەدەم و ھەرپرم لە چۆلەوانی
ئەم دەرگایە لە راستیا دەرگا نییە
ئەو پەنجەرە یە ھەر لە تەمی ناو دەستەکانم ئەچی
چەترەكەت تورھەلدە مەلول گیان
سپپەرە جوانە بۆ چەتر
دوگمە ی کراسەكەت بترازینە
ئە ی نازانی!!
(لە دوگمە ی سینە دوینی نوپزی شیوان)*
بەیانى نەدا ,خەلتانى خوین بوو
سپپەدە ی باغى شیوان
تە ماشاکە...ئەم پرتەقالی خوینە
بەم تەنگی نوپزی شیوانە
چەندە پر کەیف و سرورە... ھەوریلار
كە لە گەلای سنەوبەر کراسیک ئەدورم بۆ باران
كە لە سینە ی روتی ھەرپریکا
چاوی پەپولە یەك دەكەمە خەو
كە لەناو دەفی دەرویشیکا ئەم ھەمو دلوپی گریانە
فییری سەما دەكەم
كە لەناو چارەكە ی ئەم كچە ھەوریلارەدا
سادەیی و ساكارى فییری لەنجەولار ئەكەم
كە سینەم پر دەبی لە تەوارى خویناوی
ئیدی ھەر ماوەتەوہ بلیم: ئەم سەمایە بەخوینەوہ
ئەم سەمایە بە سوتانى قەقنەسەكانى عەشقەوہ
چەن نازەنینە.... ھە وریلار

كە باران چۆك دائەداتە سەر دەمولیوی گەلایەك
كە سەرپۆشی دەربەدەریم
بە سەر چلۆچپوی تەنیاپیهو
شیتال شیتال دەبیتەو
كە رەشایی شەو قەترە قەترە
لە دەمی دەمە و بەیانا دەتویتە وە
بە نەزاكەتەو دەلیم:
بارانتر بدوئ.....هەوریلار
شلپ و هووری ناو سیبەر
گۆرانى لە ناو خوینا
چنینەو وە وردە شوشەى گریان
لەناو میرگیكى سەرخوشا
سەفەر بە ناو
برینە كانى تە نیايدا
ئەم سۆناتای گریانە
هە ر لەخۆت جوانە هەوریلار
بیرت نایە..؟
دە هاتین و وەك چۆلەكەى كەسیرە كەوتوی ژیر باران
هەر خۆمان ئەكیشا بە پە نچەرە كانا!
دە هاتین و نیوہى دلمان
لە سە ر سفرە كەى دایكمان بەجیھیشت و
نیوہكەى تریشى، هەرخوا ئە زانى
لەم كپوی وەحشەتەداو لەكام بنە بەردا
بە جیماوہو دە بیٹ بە بەرد
دە هاتین و لە ناو خۆلەمیشى بیئاقتیا دەگەوزاین و
تە نیاى وەك سەگ تیمان بەربوبو
تۆزو گە ردى پیللأوہ كانت بتەكینە
ئینجا دەرگای دۆزەخ بکەرەوہ

دەرفەت بدە

با پەنجە گەورە دەستم

پە شیمان بکە مەوە لە خۆکوشتن

ئینجا دێم و دەرگا لە باران دەکە مەوەو

پێی دەلیم:

ئە رێ بە راست ئەو تەهە دنیا هەیه تۆ دەباری

کە چی یەك گوناھی رەشت پێ سپی نەکرایەو

خوینت لە دەمی چەقۆیەك پێ نەسرایەو

فەقیانە کچیکت نەکردەو و تۆزێ لەگەڵیا نەگریایت

نەتوانی ئەو پیناسەیهی عەشق ئەرشیف بکە

کە دەلێ:

عە شق ئاشتکردنەو دە منائیکە

کە لە نانخواردن دەتۆرێ

چاوی هەرچی گەلا هەیه پرتکرد لە فرمیسك

کە چی نازانم بۆچی خۆت گریان ناناسی؟!

مۆلەت بدە

با پە نجە شایە تومانم سەلامی نوێژەکە بەداتەو

ئینجا پێت دەلیم:

میلی کاتزمی رەکەت بوەستینە

چونکە دنیابە هەمومان پیر دەبین

پیر دەبین و دەنکی تری گە نجیتیمان نەهاویشتە دەمانەو

پیر بوین و تۆزێ شپە ئاومان نەکرد

پیر بوین و سەر خەویکمان نەشکان

لە ناو ئەو بیستانانەدا، کە یەك شەمامەیان نەگرت بۆ دەستی دوستان

ئیدی بۆچی ئاویزانی یەکتەری بین هە وریلار

کە لوتەم پێدە بێ لەبۆنی دەربەدەری

کە ئاوابون بە سەر شانوملی مائەکەمدا، دائە چۆرێ

کە، کەوشەکانی دایکەم

به خویننه وه له بازار هه راج دهكړئ
ئیدی من هه رده گه پریم و ویلم به دواى
كراسیكى ره ش بو هه وریلارو
چاوى به جیماوم له ناو كه وشه كانى دایكمد او
مانگى به جیماوى سه فه رو
خوداى به جیماوى نیو ئهم دهر به دهریه
تو پروانه، متمانه چ خوینیكى لیئه چوړئ؟
هه ر له داچوړینی خوینی
په نجه كانى (حسه ين) ئه چى له كه ره لا
ته ماشاكه

زه رده پهر له م پیا له یه ی نیو دستمدا
چوڼ داویه تیه پرمه ی گریان؟!
هه ر له به یه كگه یشتنى من و تو ده چى.... هه وریلار
ته ماشاكه

ته ر خون چوڼ سه ریناوته نیو كوشى ئه و جوگه له یه وه و
ته زبیحیكى پچراوه له وه فا ئه چنیته وه؟
زور داوا ناكه م كراس هه وری
من سلاوى بهر له خو كوشتنم دهوئ، نهك گریانى دواى مهرگ
سلاویك پیش په شیمان بونه وه
سلاویك بهر له وه حشه تی عه شق و
توفانى به یه كگه یشتن
داواى زور ناكه م
له گه ل خوتا
نمى بارانم بو بینه، پیش ئه وه ی له تینوانا بخنكى
كوا داواى زورم لیكردوى ... هه وریلار؟
ئه وه نده غه ریبم به خوم
چاوم جه ساره تی نیه
سه یری ده سبه تالی ده سته كانم بكات

وشكاوى هات روانين له چاوانما
نيوهى دهستم له ناو گۆزهيهكى شكاوى بهر بارانا
شكاوتر له دلّم به جيّماوهو
نيوهكهى تريشى به نياز به ئهم شهو بهدزى ئهستيرانه وه
مانگ كفن و دفن بكات
عيسا به ههموو بزمارة داکوتراوهكانى له شيهوه
له دلّه خوساوهكهما جيّى بوهوه
مهحوى به توّفانى ئه وه ههموو ناگرهوه
له ناو ببيله كانما راکشاه
كه چى ئيستا
ده ستم به كوژراویش له ناو خوّما جيّى نابيته وه
رؤحم جيّگای ئه وه لاسكه رپّحانهيهى تيا نابيتهوه
كه دويّنئى شهو بهشايهدى ههوريك خوى كوشت
دلّم هيندهى تالّه موويهكى پيوه ماوه
ئيدى داواى چيم ليدهكهى...؟
ئيدى شهخته بهندى ئهم عهشقه
چوّن له منا سهوز دهبئى و
چوّن له منا جيّى ئهبيتهوه... هه وريلا
ده ست و پهنجته مهدهره بهر ئه وه ناوه خويناوييهى
كه له ناوابون دهچوړئ
چونكه له سهرابا نهبيت
نه دهنگم دهگاته گوپى توّو نهدهتوانم
دهستوپه نجهت بدويّنم
توّ ناگرى دوورى دهتسوتينئى و
من قيامهتى به يهگگهيشتن دهمكاته خوّلهميش
توّ سهر په نجهكانت نهرم نهرم بوّ دهسبازى
منيش سهرپه نجه كانم بونهته سوتو
ده ستم ليّبهدى ههر دهوهريم

دەستىشەم لېنە دەدى ھەر دەبمە خۆلە مېش
دەبزانە چەن ترسناك لېك بزر بوين..... ھەوريلار؟
ئىدى تازە كەس دان نانېت بەمەرگى ناو ژورەكانا
ئىواران زەردەپەر لەگەل كەسدا ناچېتەو ھە بۆمالە ھە
چونكە دەلئى:
من كە ھەر دەبى بمرم
با بە دەم فرېنە ھە گيانم دەرجى نەك لەناو ژورە كانا
منىش كەسىك نەماو ھە پىي بلىم:
بە شەودا پردەبم لەبال بۆ فرېن و
لە ناو باخى گىلاسا دە تریقىمەو ھە
چاوى گەلای گىلاس ئەسرم
كە بە يانى ھەلدەستم
قەتییەك لە دەست مېجنەتى فرېن ھەلاتو ھە
لە بە دەم پەنجەرەكەما خۆى كوشتو ھە
چەند دەسپەنگىنى لەنەخشاندى ئەم گۆزانەى سەر رېگادا
تالى رەش لەسەرتا نەما بەدىار سېكردنەو ھە گۆزەلەكانە ھە
كەچى سەرت بوو بەكلوى بەفر
بەلام گۆزەلەكان سېى نەبونەو ھە سېيش نابنە ھە
تۆ عومرىكى درېژە گۆزە دروست دەكەى
بىئاگای لەو ھەى
چۆرى ناو نەما دەمى بىابانى پى تەربكەين
ئىدى چۆن گۆزەلەكان پىر بکەينەو ھە لە ناو... ھە وریلار؟
غوبارى دار بىهەكانى بابلم لە خۆم نەتەكاندو ھە
رۆحم لە دەمى سكلەكانى پىربونا
تەماشاكە چۆن دەقرچى!
تەماشاكە چۆن بىرت دەكەم!
نە دەتوانى دلۆپى بارانى نور بېرژىنى بەرۆحما
نە منىش دەتوانم دەست لە برىنىكت بەدەم

تہ ماشاکہ دور لہیہ کتر ...

چ جوانیہ کی مہلولین ہہوریلار

تہ ماشاکہ...!!

★ بہ یتیک شیعری نالییہ

سلیمانی

بہ ہاری / 2006